

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opusculum Theologico-Canonicum De Sponsalibus

Kugler, Johann

Norimbergæ, 1705

Quæstio II. An Fornicatio Sponsi, vel Sponsæ cum alio, vel alia, sit peccatum non tantùm intemperantiæ, sed etiam Injustitiæ in confessione explicandum? Ex num. 2.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40883

Sponsalium N. Antec. Nam hæc habet annexum impedimentum publicæ honestatis, non mutabile per contrahentes, quod est quid grave, & præjudiciosum consanguineis Sponsi, qui non possunt cum ejus Sponsa contrahere, licet ille moreretur, aut Sponsalia dissolveret. Præterea Sponsalia dant jus ad honestos amplexus, & oscula, qui effectus sine gravi obligatione non conceduntur; insuper nisi homines graviter vi Sponsalium obligarentur, facile resilirent, quod plerumque fieret cum gravibus scandalis, incommodis, periculo infamiæ &c. Unde Mastrius dicit tales resilire volentes serio à Confessariis in foro conscientiæ ad fidem servandam compellendos esse, aliter nec absolvendos, utpote perseverantes in peccato mortali.

QUÆSTIO II.

An Fornicatio Sponsi, vel Sponsæ cum alio, vel alia, sit peccatum non tantum intemperantiæ, sed etiam Injustitiæ in confessione explicandum?

Ex num. 2.

24. **N**egativam apud Palaum tenent Covarruv., Vivaldus, Pontius, Henriquez. his accedit Mastrius secutus Meracium, Caspensem, Brancatum; item König super tit. de Adulter. & Stupro; & apud hunc Schambo- gen; sed prævalet affirmativa Laym. l. 5. tr. 10. p. 1. c. 1. n. 6. Palai D. 1. re Spons. p. 7. n. 5. Bona-

*Bonacinna de Sponsal. q. 1. p. 10. n. 13. Pirring super tit. de Adulter. n. 3. ibid. Zoësi n. 2. apud hos eandem tenet Melina, Coninck, Fillius, Diana, Hurtadius, Tancredus, Ludov. Lopez. Sarmiento & alij. demum Sanchez l. 1. D. 2. n. 6. Sed cum limitatione; nempe explicandam esse prædictam circumstantiam, si ea se teneat ex parte fæminæ. Prob. Conclusio. 1°. Specialis fit Sponso injuria, & quidem atrox ut ait *Canis. in tit. de Sponsal. n. 11.* si defloretur ejus Sponsa, ita ut ipsi etiam jure civili actio injuriarum concedatur. *l. Itèm apud §. §. Sponsum. quog. 24. C. de Injuria: in super l. Si uxor. 13. in p. ff. ad L. Ful. de Adult.* permittitur, ut tale scelus instar adulterij puniatur. Ergo præter intemperantiam etiam committitur quædam species injustitiæ explicanda in confessione, non modò à deflorata, sed etiam à defloratore. 2°. Sponsi sibi fidem dant de corpore nulli in usum tradendo, non tantùm per matrimonium, sed neque per fornicationem, quæ traditio fædior est, & semper illicita. Ergo si alteri sic tradatur fit innocenti injuria specialis, & gravis, dans jus etiam à Sponsalibus resiliendi; adeoque explicanda est in confessione. 3°. Per talem fornicationem ponitur voluntariè à delinquentibus causa, vel periculum gravis damni à Sponso incurrendi; nempe gravis infamiæ, aut alendæ prolis non suæ, licet hæc subinde per accidens præpediantur. Atqui voluntariè ponere talem causam, vel periculum, est jam in voluntate grave peccatum injustitiæ, explicandum in confessione. Ergo.*

25. Ob.

25. Ob. 1°. Quamvis argumenta allegata probent fornicationem Sponsæ involvere injustitiã in confessione explicandam, eam tamen non involvit fornicatio Sponsi, utpote quæ in æstimatione hominum parvi penditur. Ergo saltẽm illa non est necessariò explicanda in confessione, ùt docent multi cum Sanchez. R. Quamvis horum opinio probabilis sit; nihilominus negandum videtur Antec. cum Palao. 1°. Quia æstimatio hominum hoc in puncto curanda non est; nam multa peccata gravia, v. g. obscænas loquelas, tactus, oscula &c. multi instar joci habent, quæ tamen sunt peccata lethifera in confessione explicanda. 2°. Etiam in tali casu Sponsus fidem violat in materia tam gravi, ut Sponsa acquirat jus repudiandi Sponsum, juxta omnes, ut ipse Sanchez *l. 1. D. 55. n. 4.* testetur, se non reperisse de hoc dubitantem. 3°. Talis Sponsus obligabitur ad alendam prolem ex fornicatione sua conceptam, quod rursus cedit in præjudicium Sponsæ. 4°. Gravis etiam injuria est, quòd Sponsæ in amore præferatur aliena, cum periculo nè postmodum etiam fides tori violetur. Ergo est hæc fornicatio graviter injuriosa, licèt gravior adhuc sit fornicatio Sponsæ; sicut adulterium mariti graviter injuriosum est, ultra simplicem fornicationem, licèt gravius sit adulterium uxoris, vel adulterium liberi cum conjugata, quàm conjugati cum libera, ità ut illud secundùm hanc circumstantiam explicandum sit in Confessione teste Lessio *l. 4. c. 3. dub. 10. num.*

26. Ob. 2°. Si Sponsus, aut Sponsa fornicando, comparti specialem injuriam faceret, teneretur monere compartem innocentem de vitio; sicut venditor teneretur monere emptorem, ut suadet æquitas & l. 1. §. 1. de *adilizio edictio* & c. l. *Julianus* 13. de *Actiōibus empti* & c. atqui non teneretur, ergo nec facit injuriam specialem, adeoque nec confiteri teneretur. R. 1°. Indirectè, etiam quælibet adultera facit injuriam marito, & reliquis prolibus, in confessione explicandam, neque tamen marito, aut prolibus se manifestare teneretur, ergo quòd quis obligetur, ut se prodatur in confessione, non sequitur dari obligationem se manifestandi extra illam, propter grandes difficultates, infamiam, aut pericula, quæ sui ipsius accusator incurrere posset, ob quæ à sui accusatione externa excusatur; Sanch. *lib. 1. Diss. 68.* unde ut cum communiore ex S. Thoma docet Lessius *l. 2. c. 31. D. 3. n. 8.* reus nec Judici, non juridicè, vel non servato judicij ordine interroganti, teneretur fateri veritatem. Similia mala non imminenti accusanti se in confessione. R. 2°. D. Sequel. Maj. teneretur monere compartem, si gravia damna ex ea fornicatione comparti immineant C. Maj. si non immineant N. Maj. & similiter distincta minore N. simpliciter consequentiam: nam ad Confessionem simpliciter obstringetur, licet damna evitentur juxta probationem 3^{am}. Conclusionis, sicut teneretur se accusare, qui voluntariè posuit causam, aut periculum homicidij, effectu etiam non secuto.

27. Ob.

27. Occasione hujus responsionis, notandum, valde probabilem esse opinionem Parris Gobat, in sua *experimentalī Theologia de Sponsal. n. 367. cum Palao D. I. p. 30. n. 5. Pontio, Coninck, Turriano* docentis, Sponsum, aut Sponsam (nisi grandia mala sibi imminētia præviderent) obligari, nè Sponsalia urgeant, imò ut ea declinent, vel se manifestent: 1°. Si ipsis innotescat impedimentum dirimens, vel defectus substantiæ matrimonij repugnans. 2°. Si laborent defectu, qui noxius futurus sit alteri, aut matrimonio notabilem difficultatem allaturus. Talis est lepra, paralytis, morbus gallicus, mores perditī, sinè animo corrigendi, infamia honestam familiam deturpatura, sterilitas, imprægnatio facta à non Sponso: hoc postremum tamen extendendum non est ad adulteram imprægnatam à non marito, propter grandia mala, quæ manifestanti à marito imminerent, & quia per talem manifestationem non averteret damnum jam illatum, nec positivè noceret per ejus celationem, sicut si Sponsa celet Sponsum. Ratio defectuorum est, quia juxta citatas leges talium defectuum celatio esset similis venditioni mercium vitiosarum. 2°. Si Comparti tales defectus aliunde innotescant, dissolvēt illa Sponsalia cum grandi disgustu, & aliis peccatis ex illo orituris, parti fraudulentæ imputandis. 3°. Nisi ante contractum matrimonij prodantur, sequentur infausi exitus matrimonij, dissensiones, divortia &c. Ejusmodi Sponsalia tamen, utpote priorī valida, impedimentum publicæ honestatis indu-

indu
stilla
2.
nox
tur,
simu
rum
fami
celar
usu
sibi
3°.
ptio
adeo
form
pert
ctibu
tion
habe
Cor
cum
3
cien
qui
est a
tia
Ad
l. S
de
latio
tem
qua

inducunt, ut notat *Gobat ex Perez & Dicastillo n. 382.*

28. Quod si verò defectus non sint multum noxij, aut incommodi, nec mali exitus metuantur, nec compars ad Sponsalia inducta sit per simulationem bonorum illis defectibus oppositorum, cessabit obligatio manifestandi; imò si infamia metuatur, indirectè, absque mendacio, celari poterunt: Ratio est 1°. Quia passim in usu sunt tales contractus: 2°. Quia pars decepta sibi imputare debet, quòd non fuerit accuratior: 3°. Non patitur magnum damnum in tali deceptione, & simili jure gaudet respectu compartis, adeoque non fit ei injuria. Tales defectus sunt, fornicatio sine effectu secuto, ignobilitas, paupertas. Et post Sponsalia cum memoratis defectibus contracta, pars defectuosa etiam executionem Sponsalium urgere poterit; utpote jus habens ad matrimonium. Haecenus *Gobat* & *Consentit Ilfing tr. 6. D. 9. n. 31.* citans *Amicum & alios.*

39. Ob. 3°. Solum Adulterium præter speciem luxuriæ, etiam addit speciem injustitiæ, atque fornicatio Sponsorum cum aliis solutis, non est adulterium. Ergo nec addit speciem injustitiæ in confessione explicandam. Minor. prob. *Adulterium proprie in nuptam committitur l. Si uxor 13. §. si quis uxorem ff. ad Leg. Jul. de Adulter.* nam adulterium est alieni tori violatio. *c. lex illa. 2. XXXVI. q. 1.* Sponsa autem nec est nupta, nec tori consors. Unde quamvis in *d. l. Si uxor* permittatur Sponso

H

vindi-

vindicare stuprum Sponsæ illatum, sicut marito adulterium, tamen ex paritate pœnæ non semper bene infertur paritas delicti, cum non rarò diversa crimina eâdem pœnâ plectantur, præterea per Sponsam cum Sanchez *l. 1. D. 2. n. 3.* intelligi potest uxor ante Matrimonium consummatum; accedit quòd universim in lege Julia de Adult. hæc duo inter se confundantur, & unum pro altero accipiatur, ut monet *Œcius in l. 6. §. 1. ff. ad Leg. Jul. de Adulter. & l. 101. ff. de V. S.* atque ità accipi in *d. l. Si uxor, §. 3.* Satis declarat subsequens *§. si minor. 8.*

30. Resp. Solum adulterium addit speciem injustitiæ propriè, & strictissimè dictæ C. Maj. Solum illud addit speciem injustitiæ inchoatæ, & minùs strictæ, lædentis jus ad rem (imò & jus in re postquam Sponsus cogitur alere prolem alienam, quam putat esse suam, illique relinquere hæreditatem cum legitimis prolibus, quæ pericula fornicanti voluntaria sunt, adeoque juxta argumentum 3^m. Conclusionis, explicanda in Confessione) N. Unde meritò Sanchez, *Layman.* & alij à Mastrio citati, docent saltèm Sponsæ fornicationem reductivè pertinere ad adulterium, & mutare speciem propter specialem injuriam luxuriæ additam.

31. Ob. 4. Cum Mastrio, & nonnullis præsertim Sectistis: Quamvis Sponsa corpus suum alteri commodet, adhuc manet Sponso jus integrum in Sponsa, quod nihil aliud est, quàm obligatio, & debitum contrahendi cum suo Sponso Matrimonium, & hoc jus Sponso manet.

Ergo

Ergo huic non fit injuria. Conf. Sponsa per sola Sponsalia non dum Sponso dedit jus in suum corpus, sed tantum promisit dare. Ergo alteri se prostituendo non facit sponsa injuriam, sicut non faceret, qui promississet, alteri vendere agrum, quem interim tertio commodaret, etiam ad damnificandum.

32. Resp. 1°. Ipsum Matrimonium D. 7. de Matrim. q. 10. n. 314. fateri, quod corpus Sponsi promissum debeat Sponsæ ex justitia, & vicissim. R. 2°. N. liij integrum: nam hoc jus consistit in debito, quo Sponsa obligatur ad tradendum aliquando corpus suum in statu, in quo erat tempore Sponsalium, nempe non violatum ab alio: Sponsus enim nolisset contrahere cum prostituta; præsertim cum periculo alendi prolem alienam; non habendi uxorem fidelem &c. si ergo Sponsa non audeat alicui tertio corpus suum promittere, nec sine injuria Sponsi illud in usum commodare potest; alioquin fiet Sponso injuria, non secus, inquit Laymannus, atque injuriam inferre censetur, si quis equo, qui mihi exemptionis contractu debitus, ac necdum traditus est, oculum eruet.

33. Ad Confirm. R. Sponsa non dedit jus perfectum, & in re, cum extraditione C. Antec. non dedit inchoatum, imperfectum, & ad rem N. Antec. & Conseq. ejusque paritatem: nisi sicut in Sponsalibus, sit promissio mutua, quâ obligetur hic vendere, ille emere, & pretio quidem determinato, & justo, sicut in Sponsalibus promittitur corpus pro corpore, non vitiato;

quo casu empturo eodem modo fieret injuria, si venditor agrum prius commodaret alteri in destructionem.

34. Ob. 5. Qui aliquem fustigat, censetur etiam fratrem ejus injuriâ afficere, & tamen circumstantiam fratris injuriati, non tenetur aperire in confessione. Ergo à pari. 2°. Qui post emissum votum Religionis fornicatur, non facit Religioni injuriam, quam in confessione debeat explicare. Ergo iterum à pari. 3°. Si quæ injuria fit Sponso, fati illi compensatur per hoc, quod possit licitè resilire, & fortè arrhis retentis, quæ libertas resiliendi negatur Sponsæ corruptæ; ergo nulla restat injuria in confessione explicanda. Sicut qui legem purè pœnalem violavit, non incurrit culpam, quæ sit necessaria materia confessionis. 4°. Ante matrimonium initum Sponsa adhuc habet jus in suum corpus, ergo absque injuria Sponsi illud commodat alteri.

35. Ad 1^m. R. N. paritatem, quia talis fustigator ex nullo pacto, aut contractu inito se obligavit ad præcavendam infamiam illius fratris, quem insuper indirectè tantum præter intentionem lædit: Sponsus autem est Sponsæ, ex sponsalibus obligatur ad corpus inviolatum servandum. Præterea si fustigator prævideret ex ea fustigatione infamiam, aut aliud damnum speciale oriturum, etiam ille hanc circumstantiam consistere deberet.

36. Ad 2^m. R. disparitatem esse 1°. Quia ille vovens non promittit Religioni corpus suum, sed servitium, cui fornicatio prævia non obstat, 2°. Ille

Ille vovet DEO, non verò Religioni, nec illa votum excipit. ergo Religioni non fecit injuriam.

37. Ad 3^m. R. Satis illi compensatur, ut reus in foro externo ad nihil ampliùs teneatur, sicut ad nihil tenetur, qui grave dānnum intendit alteri, effectu non secuto C. ut ad nihil teneatur, nisi ut se accuset de sola luxuria in foro interno N. Antec. & Conseq. R. 2°. N. Antec. Nam injuria ipsi facta, infamia, onus impedimenti publicæ honestatis contractum, neglectæ interim aliæ nuptiæ, aut Sponsalia, periculum alienæ prolis alendæ, casu quo fornicatio Sponsæ ante contractum matrimonium non innotescat, & metus mali exitus ex talibus nuptiis, non compensantur sufficienter.

38. Ad 4^m. R. Adhuc habet jus limitatum, & imperfectum C. plenum & liberum, non vinculum N.

39. Ob. 6. Quamvis per luxuriam implicite etiam committatur injuria, vel inobedientia in DEUM, nemo tenetur has circumstantias confiteri. Ergo nec Sponsa injuriam commissam in Sponsum. R. N. Conseq. quia illa injuria, & inobedientia sunt formalitates communes, in omni peccato repertæ, adeoque jam implicite subintelliguntur, è contra injuria Sponso facta, non reperitur in omni luxuria. Ergo ea explicanda est; sicut si Sponsa Christi, per votum obstricta luxurietur, circumstantia voti aperienda est.